

1983 [=1755] Beneventi apud aedes nobilium de Malanoctibus IVC.; *avanti S. Gennaro* ACCVRS.; in petra pertusa in domo Io. Vinc. de Aquila GVALT.; domi Io. Bapt. Aquilae VERVS. — Romae in quadam domo prope aedem s. Iacobi de natione Hispanorum MAZ. errore.

TARQVINIAE · MO
 DESTE · Q · V · A · XV · M · VI
 D · VI · MODESTVS · ET · LAS
 CIVA · PAREN · ET · LVCENTI
 5 VS · MAR · C · Q · V · M · VI · D · VII
 NAM · FVIT · EXIMIA · SPECIE
 MIROQVE · DECORE · MENS
 INERAT · VERE · CORPO
 RE · DIGNA · SVO
 10 BADE · VALE · DVLCIS

Primus dedit Iucundus Ver. f. 157, a quo pendent codex seminarii Patavini 180 f. 131; Choler f. 106', Apianus 102, 4, Fabricius antiq. 1587 p. 228; item qui Romae collocant Mazochius epigr. ant. urbis f. 124; Grut. 708, 5 e Mazoch. et Apiano; Verusius R. f. 62; Orelli 4853 ex Grutero. Ex lapide Redianus f. 118' Ben. n. 29 (inde Gudius 245, 5); Accursius I n. 12 (inde Mur. 1219, 5 ex schedis suis); Gualterus n. 109; Verusius R. f. 61, B. f. 57 (inde de Vita IX, 140; ab eo Donat. 375, 2) non a prioribus. A prioribus (nam cod. Meermannianus quem adhibuit pendet ex Grutero) Burmann anthol. 4, 35, item Garrucci Ben. p. 175.

Vv. divisi ad Acc. Gualt. Verusium fere consentientes. — 1 TERQVINIAE Red., TARQVINIAE Iuc., PAROVINIAE Gualt. — 2 DESTE Acc. Ver. Gualt., DESTAE Red. Iuc. — QVAE · VIX Iuc. — M · XI Gualt. — 3 LA · CIVA Iuc. Pat. Acc. Gualt. Ver., IAOTVA Red. — 4 PAREN · ET Red. Acc. Gualt. Ver., PARENTES Iuc. — LVCENTIVS Red., LVCENTVS Acc., LVCENVS Gualt., LVCENI · VS Iuc. Ver. — 5 C · Q · V · M · VI · D · VII Acc. Ver., C · Q · V · M · VI · D · VII · AN Red., C · Q · V · M · VITVLI Gualt., C · Q · V · M · DVLC Iuc. — 6 EXI · NA Gualt. — SPETIE Red., SPECI Gualt. — 7 MIR · Q · V · E DE · RE Gualt. — 8 MENS (MENC Red.) | INERAT · Red. Acc. Ver. Vita, NEA | IN · ERAT Gualt., MEMBRA · INERANT Iuc. — 9 V · EREC · ... | REDIC · NA · SVO Gualt. — 10 BADE · VALE Red. Acc. Ver. Vita, BADE · VALE Gualt., VADE · VALE Iuc.

1984 [=1756] Beneventi in la strada di S. Maria del Carmine ACC.; in crypta apud I. B. Salardac GVALT.; via publica prope Sellaroli aedes VER. . Hodie in lyceo.

L · TAVTONIVS · L · L · ERGASIMVS
 SIBI · ET
 L · TAVTONIO · L · F · STEL · PROCVLO
 VIXIT · ANNOS · XVIII
 5 QVINTIAE · O · L · GRATAE · VXORI
 . . . CCA · XX . . . . .
 . . . . . DV . . . SS . . . . . VS

Descripsi; recognovimus ego et Dressel. Accursius I, 47 (inde Mur. 1407, 13 ex schedis Ambros.); Gualterus n. 146 (inde Fabretti. 650, 428 e sched. Barb.); Verusius R. f. 87, B. f. 39 (inde de Vita cl. IX n. 45).

1 I · L Ver. — ERCHASIMVS Ver., ERCHASINVS Vita, ERGAMVS Gualt. Fabr. — 3 I · F Ver. — 4 om. Gualt. Fabr. — XXVIII Ver. Vita. — 5 in. ET add. Mur. contra auctorem. — QVINTIAE · O · L · GRATAE · VXORI ego Dressel, QVINTIAE · O · L · GRATAE · ... Acc., QVINTIAE · O · L · ... XVIII Gualt. Fabr., QVINTIA · GRATA · ... Ver. Vita. — 6. 7 quae dedi vestigia enotavit Dressel.

1985 Beneventi *vico I Bagni* n. 21.

P · TH
 CALAVIA
 VXSORI · I

Descripserunt Pallante et Dressel.

1986 [=1757] Beneventi iuxta portam Rectoris IVC. LIL. *Entrati in Porta Rettore* ACC. Sub porticu S. Deodati MET. GRVT.

D · M
 TEIEDIAE · F
 ORTVNATAE
 ET · L · CORNELI
 5 FIRMI · VIVI · SI
 BI · FECERVN · QVE
 MEMERVN · X · CXX
 EA · LOCA

Quinque exempla extant Iucundi f. 157 (quod redit apud Liliam f. 164, Apianum 102, 2, Grut. 832, 4 ex Apiano; Verusium R. f. 64, B. f. 57 ex Ap.; de Vita IX, 160 ex eodem; Donat. 414, 11 ex Vita); Redianum f. 120 n. 45; Accursii I n. 22; Verderianum apud Grut. 890, 13; Metelli Vat. 6039 f. 364b' a Sim. Vallamberto.

Vv. ordinem servat Acc. et fere Verd. Met. — Nexus servavit Accursius. — 1 om. Red. — 2 TEGEDIAE Iuc. Lil.; TEREDIAE Met. — 5 FIRMI · VIVI Red., SIRM · VIVI Met. — 6 FECER Verd. — 7 CXXX Verd. — 8 om. Lil. Ap., habent Iuc. et reliqui.

1987 [=1758] urna ACC. Beneventi in S. Lupi ACC.; prope dirutum B. Lupi templum VER. — Sine loco IVC.; Terracinae in templo PEVT. APIAN., inter Fundos et Itrum MET. errore.

TERENTIAE · VALENTINAE
 CONIVGI · INCOMPARABILI
 A · BVTTIVS · TERTIVS · ANIMAE
 MERENTISSIMAE · CVM
 5 QVA · VIXIT · ANN · XXV
 SINE · VLLA · QVAERELA

Iucundus Ver. f. 151, a quo pendent Peutinger cod. 527 f. 8' et Apianus 183, 2 (inde Grut. 832, 4) et Metellus Vat. 6039 f. 364d ex Simone Vallamberto. Denuo ex lapide Accursius II n. 40 et Verusius R. f. 108, B. f. 57 (inde Pacichelli *lett. fam.* 1, 69; de Vita IX, 116).

1 VALENTIANAE Iuc. — 2 INCOMP Iuc. — 3 TERTIVS · ANIMIS Ap. Met., in hiatus om. Acc. — 4 in. hiatum notat Acc. — 5 ANN · XXV Iuc., ANNIS · V · S · V · XIV Ver., ANN · //// Acc. — 6 QVERELA Iuc.

1988 [=1759] Beneventi *rione del Castello, Corso Garibaldi* n. 383.

D · M
 TETTIAE
 PRIMITVAE

Descripsi titulum evanidum; recognovimus Dressel et ego.

1989 [=1760] Beneventi ad domum Io. Bapt. de Blasiis GVALT.; iuxta Rotundos VER.

TIGIAE
 CN · LIB
 FIDELI

Francus Cic. n. 41 et apud Accursium n. 19 et Gruterum 997, 10 a Verdero (inde de Vita IX, 157); Gualterus n. 119; Verusius R. f. 128, B. f. 57.

2 CN · L Grut.

1990 Beneventi domi Partialium.

Q · TIT · ...

Verusius B. f. 58. Quod legitur in schedis Pallantii: n. 21 *Coscia, Manso* MEMORIAE — O · T · ITI, fortasse eodem pertinet.

1991 Beneventi rep. M p. extra arcum Traiani. Est in lyceo.

D · M
 Q · TITACIVS · EPHE
 BVS · CONIVGI · ET
 C · TREBONIVS · CE
 5 LER · TREBONIAE
 IANVARIAE · MATRI · B · M

Recognovi. Heydemann *Bullett. dell' inst.* 1868 p. 99. Misit Corazzinius.

XLII. AEQVVM TVTICVM (p. 122).

ad n. 1444. Refert Mazochius syll. ms. acceptam a Richardo Gagliardi, repertam dicens *alla Molinara* a. 1736, stare ibi sub cruce ante forum. — 5 SEQVNDVS litteris EQ ligatis. — In lateribus sunt patera et urceus.

XLIV. PAGVS VEIANVS (p. 133).

ad n. 1511. Edidit de Agostini apud Fiorellium *Notizie degli scavi* 1877 p. 93. Observat P. Camurium Fortunatum recenseri in tabula alimentaria n. 1455 (2, 59) dominum *fundi Lusiani et casae Popillianicae pago Mefano*; eum pagum ibi fuisse videri, ubi titulus hic inventus est, id est in praedio Sabetti extra Pagum chiliom. I a ripa dextra Tamari in loco dicto *le grotte* sparso vestigiis aetatis Romanae.

XLV. BENEVENTVM (p. 136).

Adici potuit locus Symmachi ep. 1, 3: *urbs (Beneventum) cum maxima sit, singuli eius optimales visi mihi sunt urbe maiores, amantes litterarum morumque mirabiles. Deos magna pars veneratur. Privatam pecuniam pro civitatis ornatu certatim fatigant: nam postquam terra movit, nihil paene illis reliqui factum est, sed fractae opes infractos animos reppererunt: pro se quisque operam boni civis affectat.*

ad p. 144. XXV. Professor F. Corazzini in fasciculo primo inscripto *annali del museo d' antichità e della Biblioteca Beneventana* (Beneventi 1876. 8. pp. 38; continuatio non prodiit) edidit titulos adservatos eo

tempore in lyceo Beneventano n. 1556. 1573. 1578. 1580. 1636. 1670. 1709. 1716. 1720. 1721. 1730. 1746. 1748. 1791. 1810. 1849. 1821. 1834. 1842. 1852. 1866. 1868. 1875. 1884. 1887. 1896. 1907. 1914. 1917. 1921. 1926. 1943. 1945. 1947. 1949. 1962. 1985. 1994. 1999. 2015. 2017. 2024. 2026. 2033. 2040. 2061. Libellus ad me adlatus, dum Beneventana imprimebantur, in corpore operis adhibitus est, sed remanserunt quaedam repetita inde in his additamentis.

ad n. 1567. Est etiam in cod. Senensi C. III. 27 f. 44'; item ex de Vita apud Donatum 352, 8.

ad n. 1575. Est in codice Senensi C. III. 27 f. 48 ex ipso lapide ut videtur descripta. Versus recte dividuntur. — Legitur 2 V·C] III — 3 AIOVITA — 5 seq. descriptos non habui.

ad n. 1626. Garruccius Ben. p. 116 adscripsit 'da me trascritta', syll. n. 1621 'ex Verusio p. 41'; quod adnotavi, ut caveant lectores a neglegentia hominis.

ad n. 1681. Repetivit Henzen syll. n. 6414.

ad n. 1703. Refert ex Manutio Ligorius Taur. 18.

ad n. 1720. Corazzini in ed. legit 4 MARCHI, 4 F pro FR.

ad n. 1735. Ex de Vita repetivit Donatus 352, 7.

ad n. 1802. Sub praescriptione '(Romae) trans Tiberim in aede D. Servatoris' legitur apud Manutium cod. Vat. 5237 f. 178'.

ad n. 1926. Iam in lyceo. Corazzini in ed. legit 2 PHILSIA·///S.

ad n. 1931. Columna per longitudinem secta et transversim inscripta olim Verusio visa, nuper denuo prodiit, cum aedes extruuntur prope ecclesiam S. Iohannis; iacet ibidem. Dressel descripsit sic:

in parte summa lapidis rotunda litteris maioribus, sed levius incisus et aetatis quae videntur posterioris

PIETAS MAR
TENSVM sic

D HISPANIAE · POMPONIÆ M
Q · V · AN · XXVII · M · X · D · XV
5 CONIVGI · INCONPARABILI PON
TIVS PRISCVS MARITVS B M F

Inscriptionem superiorem Verusius non refert. Apparet inde collegium Martensium suorum funerandorum curam egisse; nam etsi posterioris temporis est, hic quoque titulus sine dubio ipse ad sepulcrum pertinuit.

ad n. 1940. Nicastro apud Verusium praescribit haec 'in villa nobilium de Rendina in nurue (?) S. Felicis in magno lapide occidentem versus.'

ad n. 1983. Refert Alciatus cod. Feae f. 77 loco non adscripto.

ad n. 1987. Gruterus refert 833, 1. Accedunt Donius cod. Barb. p. 120 ex libro ant. ms.; Malvasia p. 251 ex schedis Vaticanis; Fabrett. 256, 77 ex Barberinis.

ad n. 2045. Refert item Ferrarinus cod. Paris. f. 37 sub praescriptione 'Bononiae habita a uno Hispano', legens: INFELIX FATVM PRIOR DEBVIT MATER MORI.

XXXI. LARINVM (p. 69. 666).

ad n. 6243—6246. 6248—6251. Tituli hi servati hodie Campobassi in museo provinciali ad ectypa editi sunt apud Fiorellium *Notizie degli scavi* 1883 p. 177. 178.

ad n. 6244. V. 2 lege DISIAE MMMIVS; reliqua sic sunt ut emendavi.

ad n. 6245 sic datur, fere ut emendavi ego:

V   F
C · GABBIO · QVINION
GABBIAE · C · L · SABELLÆ
GABBIAE · C · L · STAPHILEN
S · IN · FRON · P · X · IN · AGR · P · XII
H · M · H · N · S

ad n. 6246 sic lapis ut emendavi, nisi quod 5. 6 vere est CAPIRIOLA.

ad n. 6248 sic est:

L AQVINIVS · FAVSTVS
LICINIAE · C · L · SABELLÆ
VXSORI

ad n. 6249. 6250. Recte emendavi.

ad n. 6251 lapis ut edidi, sed 4 XVII est pro XVIII, 5 F pro P.

XL. AECLANVM (p. 98. 669).

ad n. 1140. 'C. Quinctius Valgus videtur esse socer P. Servilii Rulli tr. pl. a. 691 nominatus a Cicerone de l. agr. 3, 1, 3: *legem .. a Valgi (libri vulgi) genero esse conscriptam*. Is enim cum temporibus Sullanis multum agri occupasset (1, 5, 14. 2, 26, 69), totum fere agrum Hirpinum possidebat (3, 2, 8), id quod reete convenit cum patronatu Aeclanensium, magnam partem Casinatis (3, 4, 14), quo optime quadrat titulus X, 5282'. DESSAV.

ad n. 1153. V. 7 videtur fuisse M·ID, id est *m(agnae) Id(aeae)*.

ad n. 1160. V. 9 pro HADRIANI SCR. HADRIANO.

ad n. 6270. In fine pro D·M·F SCR. B·M·F.

XLIII. LIGVRES BAEBIANI (p. 125).

p. 129 scr. *fundus Valintianus*, non *Valintianus*.

XLV. BENEVENTVM (p. 136. 671).

ad p. 138. IIa. Andreas DE S. CRUCE commentario 'de notis publica auctoritate approbatis' (extat scriptus in libro bibliothecae Hamiltonianae n. 26 nuper cum ceteris delato Berolinum), quem post a. 1494 (eius mentio fit f. 86) cardinali Papiensi sive Iacobo cardinali S. Chrysogoni inscripsit, subiunxit epigrammatum syllogen, in qua inter alia f. 78—85 leguntur 'epigrammata quedam inventa Beneventi in antiquis marmoribus' numero XLIX. Ex eadem Iucundus et in prima recensione epigrammata quaedam adsumpsit (certe n. 1973. 1983 iisdem exemplis adsunt apud utrumque auctorem) et in auctario quae posuit epigrammata duodeviginti iisdem exemplis eodemque fere ordine adsunt apud Andream n. 2—4. 6—15. 17—21, cum tria interposita n. 1. 5. 16 (apud nos n. 1558. 1589. 1986) Iucundum appareat praetermissis utpote relata in priore recensione. Exempla Andreana ubi a Iucundianis discedunt, plerumque praestant; maxime locorum indicationes apud illum pleniores sunt et minus Latinae (ut ad n. 1601 apud Andream

est 'in strata qua itur ex strata magistra ad portam Rufinam, apud Iucundum 'in via qua itur ad portam Rufinam'; ad n. 1887 apud Andream 'in strata qua itur a platea', apud Iucundum 'in via qua itur a foro' et mendae quoque aliquot Iucundianae ab Andrea absunt, ut n. 1783 habet OPETREIAE, n. 1927 LETVELLIVS cum Metello. Quae sequuntur apud Andream n. 22—48, apud nos n. [1581]. 1637. 1686. 1697. 1702. 1707. 1714. 1729. [1741]. 1770. 1826. 1850. 1861. 1904. [1920. 1955]. 1973. 1983. 1992. 1993. 1995. 2005. 2022. 2027. [2032]. 2038. [6407] (adhaeret falsum n. 198*) cum Iucundus non norit, redeunt iisdem fere exemplis, sed loci indicatione passim omissa et ordine mutato apud Redianum. Septem tamen epigrammata, quae uncis adiectis distinxit, non sunt in libro Rediano; septimum hic liber solus servavit. Andreana quae aliquam utilitatem habere posse videbantur, auctario inserui.

ad n. 1558. Arcus inscriptionem Petrus Gravina in itinere a. 1521 suscepto descripsit et cum Hieronymo Carbone communicavit, quae epistula extat in secundo volumine actorum ms. academiae Pontanianae servatorum Lecce apud Arditios.

ad n. 1581. Andreas de S. Cruce n. 29 'circa primam portam claustrum S. Lupi'.

ad n. 1637. Andreas de S. Cruce n. 40 'sub arcubus domorum dohanae veteris'.

ad n. 1686. Andreas de S. Cruce n. 36 'apud aedes nobilium de Malanoctibus'. In lectione consentit cum Rediano, nisi quod habet MARTENSE.

ad n. 1697. Andreas de S. Cruce n. 46 apud ecclesiam S. Mariae de Cortulillis'. — 2. 3 ut Red. rel. — 4 ANNIS — 5 ANTHIODI.

ad n. 1707. Andreas de S. Cruce n. 41 'apud ecclesiam S. Angeli de Faffonibus extra urbem'. — 1 ELVIO.

ad n. 1714. Andreas de S. Cruce n. 25 'supra monasterium S. Sophiae versus castellum'. — 2 CASMEIO IAETO — 4. 5 CASMEIA AIDEAMISIA·CONIVNX — 7 VIX.

ad n. 1741. Andreas de S. Cruce n. 45 'in pariete extra S. Ioannis Iherlimitan'. — 4. 5 INCOMPARABILI.

ad n. 1850. Andreas de S. Cruce n. 34 in quodam sepulcro prope sanctum Io. Iherosolimitanum'. — 1 OM. — 2 PRIMAE] FIRMAE — 6 MARTIANVS — 7 FECERVNT.

ad n. 1861. Andreas de S. Cruce n. 35 'apud aedes Antonini Capacellae'. — 4 XII] XVII.

ad n. 1904. Andreas de S. Cruce n. 31 'in capite chori maioris ecclesiae'.

ad n. 1920. Andreas de S. Cruce n. 43 'parum supra' [praecedat n. 1995]. — 1 RACCIA C I VITALIS — 3 LVTORI — 4 PIHATI.

ad n. 1983. Andreas de S. Cruce n. 37 'in quodam lapide apud dictas aedes' (nobilium de Malanoctibus). — 2 DESTAE — 3—6 LA-CIVA · PARENTENTĒS LVCEMVS MAR · C · QVAM · DVL · N · FVIT — SPETIE — 7. 8 MEMBRA · INERANT — 10 VADE · VALE. Consentit igitur etiam in falsis cum Iucundo rec. I.

ad n. 1993. Andreas de S. Cruce n. 30 'in pariete orti D. Goffridi Piscis'.

ad n. 1995. Andreas de S. Cruce n. 42 'in muris civitatis supra turrim Scannellorum'. — 2 TITVLEAE.

ad n. 2027. Andreas de S. Cruce n. 38 'iuxta domos Marini Casertae in quodam pariete'.

ad n. 2032. Andreas de S. Cruce n. 44 'in quadam turricula prope portam castelli'. — 2. 3 PRIMAE.

ad n. 2038. Andreas de S. Cruce n. 48 'sub arcu domorum notarii Maccilli'. — D · M · C · VMBRI · PRIMI · MAVRI · QVI · VIX · ANN · XX · M · VII · VMBRIA · CITAS cet.

ad n. 2045. Iacobonius, a quo sumpsit Gruterus, ed. ad Fonteium p. 166.

6407 Beneventi circa ecclesiam S. Festi.

imagines duae
D I O N Y S I A E
O S S A · H
S A T R I V S · S T O R A X
E T · L I C C A E V S
5 C O N · F E C E R V N T

Andreas de S. Cruce n. 24.

Versus continuantur. — 4 DIONISIAE traditur.

XLVIII. SATICVLA? (S. Agata de' Goti) (p. 196. 673).

ad n. 2146. Referunt Donius cod. Barb. p. 206 ex schedis Vaticanis; Fabrettius 183, 395 ex Barberinis.

LI. ALLIFAE (p. 214. 674).

ad n. 2339. Eodem exemplo loco non adscripto legitur scripta manu Octavii Pantagathi inter Panviniana cod. Vat. 6036 f. 4' (inde Donius 9, 15 ex schedis ut ait Manutii; ex Donio Mur. 521, 5). — 4 ARRONIO Pantag., AZONIO Don.

ad n. 2368. Ad v. l. v. 4 adde: IARINAE reliqui.

ad n. 2412. Dele; est Amiternina n. 3592.

LIV. BOVIANVM (p. 239. 675).

ad n. 2562. Falsum exemplum aeneum Bononiae in museo universitatis vidit Bormannus (cf. vol. XI, 405* 2).

LV. TERVENTVM (p. 241).

ad n. 2617. Pro *Cerretuoto* scr. *Cerretuolo*.

LVI. AESERNIA (p. 245. 675).

ad n. 2666. Partem refert Marcus Mondus in opusculorum vol. 3 p. 34 praescribens 'inscriptio nuper Aeserniae detecta'.

ad n. 2749 pro *Campanise* scr. *Campanile*.

LVII. BOVIANVM VETVS (p. 257).

ad n. 2781. Immo S. *Cuvre*.

LX. BVCA. VSCOSIVM (p. 263. 676).

6408 tegula reperta Campomarini cum n. 6312.

T
DEPOSITIO BENE MEMO
RI PATRICI EN ^{cl} IVROGOQ
LEGE ORE PRO ^{cl} EPIRITUM
EIUP

Ectypum misit Guidobaldus, qui edidit ligno expressam in eph. Neapolitana *Raccolta religiosa la scienza e la fede* ser. 4 vol. 27 fasc. 735 (20 Sept. 1882).

Lectionem quamquam in universum editor recte expediit, quaedam dubia remanent. — In signo supra extremam primi vocabuli litteram crucem quodammodo latere Guidobaldus iudicat; mihi casu ortum videtur. — 4 septima littera r est, non r; ductus qui iuxta cernitur aperte casu ortus

est. — post BENE tegulae ante cocturam animal quoddam vestigium impressit, ideoque cum cocta tegula inscriberetur spatium scriptor a litteris vacuum reliquit. Eandem pedis impressionem etiam in v. 2 agnovit Guidobaldus, neque magis quicquam v. 3 inter o et e scriptum videtur fuisse. — 2. 3 kal. Decembres u(?) rogo petere pro me spiritum quod proposuit Guidobaldus nequaquam satisfacit; fortasse legi poterit: *depositio benememori* (adiective) *Patrici en p(a)ce*: tu rogo q(ui) lege(s) ore(s) pro espiritum eius. Post EN quod certum est litterae haberi poterunt pro PE; a desideratur. Extrema v. 2 littera secundum ectypum q est, tertia tertii g.